

497

1

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

Rīgas Mazais teātris

(1934. - 1934.)

Dzīves teātra Mazais ansamblis

(1934. - 1940.)

Fonds Nr. 497

Apmaksas Nr. 1

par 1934. - 1940. g.

47 784

Latvijas PSR Centrālais Valsts Oktobra revolūcijas un
sociālistiskās celtniecības
arhīvs

Prakšvārds

1934.gadā tika atvērta strādnieku, darbinieku un
darbnieku teātris un 1937.gadā radās nodibinājums
jaunam profesionālam Rīgas Mazajam teātrim ar galveno
uzdevumu apkārt Rīgas Mazais teātris

Rīgas Mazais teātris
(1934.-1937.)
Dailes teātra Mazais ansamblis
(1937.-1940.)

Teātra organizācija un
darbība, redaktoru
saraksts, žurnāla "Teātris" un "Mākslība
arba atklāšanas apūles teātra darbinieku darbinājs
A. Vīns.

Par pastāvīgu režisoru bija pieņemts A. J. Jansons,
kurš pirms tam bija darbojies Liepājā, Rīgā, Jelgavā
un Kuldīgā. Par dramaturģu - rakstnieku
A. J. Jansons, par režisoru - R. P. Pilsdānis, par mākslinieku
koncertanti - A. J. Jansons, R. P. Pilsdānis, mākslinieku ansamblī -
K. J. Jansons, E. Kozlice, E. Hasselbaums, H. Veinberga, V. Veinbergs,
A. J. Jansons, H. J. Jansons, I. J. Jansons, K. J. Jansons, H. J. Jansons,
H. J. Jansons, H. J. Jansons, H. J. Jansons, H. J. Jansons,
H. J. Jansons.

Fonds Nr.497
Apraksts Nr.1

K. J. Jansons. Latvianu teātra vēsture, R., 1978., 2. sēj., lpp. 371
Rīgas Mazais teātris 3 darbo gadi. R., 1938., lpp. 4

par pat
par pat

par 1934. - 1940.g.

Priekšvārds

I

1934.gadā tika slēgti Strādnieku, Tautas un Pārdaugavas teātri¹ un 1934.gada rudenī² nodibinājās jauns profesionāls Rīgas Mazais teātris ar galveno uzdevumu apkalpot Rīgas nomales. Izglītības ministrijas Skatuves mākslas padome par teātra organizētāju un vadītāju aicināja P.Ozolu, bijušā Pārdaugavas teātra vadītāju, kā arī gleznotāju Ansi Cīruli, redaktoru H.Zariņu, žurnālistu V.Strutmani un dzejnieku K.Eliāsu.³ Darba atklāšanas sapulcē teātra darbiniekus uzrunāja Ed.Virza.

Par pastāvīgu režisoru bija pieņemts Alf.Zommers, kurš pirms tam bija darbojies Liepājā, Rīgā, Daugavpilī un Ziemeļlatvijas teātrī, par dramaturgu - rakstnieks Jūl.Vecozols, par dekorātoru - R.Pilādzis, par mūzikas konsultantu - A.Mellis.⁴ Teātra mākslinieku ansamblī - L.Danga, M.Gornice, E.Haselbaume, H.Veinberga, V.Vernere, M.Ustube, M.Ustube, I.Vēsmaņa, K.Brīvmanis, H.Brencis, Ed.Čakste, Ed.Prindulis, L.Šmits, P.Treicis, K.Vincis, D.Vinks.

¹ K.Kundziņš.Latviešu teātra vēsture.R.,1972.,2.sēj.,lpp.371.
² Rīgas Mazā teātra 3 darba gadi. R., 1938., lpp.4.
³ Tur pat.
⁴ Tur pat.

Teātris darbību atklāja 1934.gada 14.oktobrī Igaunu biedrības zālē (L.Nometņu ielā 62) ar K.Tunīļa drāmu "Aust jaunais rīts".⁵ Pastāvīgas skatuves teātrim nebija, mēģinājumi notika īrētās telpās.

Otrā, 1935./36.g. sezonā pie aktieru ansambļa pievienojās A.Stemps, L.Keplere, A.Stubays, M.Nauris u.c. K.Eliāss - teātra dramaturgs. Sezonu atklāja ar A.Brigaderes pasaku "Princese Gundega un karālis Brusubārda", kuru iestudēja Nacionālās operas režisors J.Zariņš.⁶

1936./37.g. uz teātri atnākuši A.Ābele, N.Krauklis, par mūzikas konsultantu - komponists A.Vinters, kā arī E.Griķīte, M.Širaka, M.Miezīte, O.Rībaka, I.Strautnieks, K.Lejnieks, J.Kociņš, K.Fridrihsons u.c. Šajā sezonā teātrī debitēja H.Vazdiks, A.Ūdris u.c. , par dekorātoru darbojās E.Dajevskis, L.Andersons. Sezonas jauniestudējums bija V.Zondera drāma "Kurzemes hercogs Jēkabs", to iestudēja Nacionālā teātra režisors A.Alksnis.

Ar 1937./38.g. sezonu saskaņā ar Kultūras fonda domes 1937.g. 24.maija lēmumu (1937.g.5.VI "VV" Nr.125) un Sabiedrisko lietu ministrijas norādījumiem Rīgas Mazais teātris pievienots Dailes teātrim ar nosaukumu "Dailes teātra Mazais ansamblis".⁷ Radošajā darbā ansamblis bija pilnīgi pastāvīgs, bet organizatoriski ar Dailes teātri saistīts kolektīvs.⁸ Izrādes notika dažādās telpās, daļa pirmizrāžu notika uz Rīgas latviešu biedrības skatuves. Teātrī joprojām strādāja A.Stemps, M.Gornice, L.Kuple. Klāt nāca E.Birgelis, E.Jurševskis, K.Klētnieks, L.Karlivāne, V.Lasmane u.c.

"... Mazā ansamblī galvenām kārtām sapulcējās jaunākā skatuves mākslinieku paaudze ... Spējīgākie Mazā ansambļa spēki vēlāk rod ceļu Dailes teātra lielajā ansamblī ..."⁹

5 Rīgas Mazā teātra 3 darba gadi. R., 1938., lpp.4

6 Tur pat

7 LPSR CVORA, F-497, apr.1, lieta 31, lpp.26

8 Rīga: enciklopēdija. R., 1988., lpp.454

9 LPSR CVORA, F 1367, apr.1, lieta 12, lpp.4

Repertuārā bija galvenokārt oriģināllugas -
 A.Alunāna, Aspāzijas, R.Blaumaņa, A.Brigāderes, J.Raiņa,
 J.Jaunsudrabiņa, E.Zālītes, V.Lāča, M.Zīverta u.c.
 Režiju vadīja F.Ertņere, K.Veics, H.Zommers.

Ar iestudējumu "Skroderdienas Silmačos" Mazais
 ansamblis 1939.gada maijā viesojās teātrī "Vanemuine"
 Tartū.

Dailes teātra Mazais teātris pārtrauca savu darbību
 ar 1940.gada 8.jūniju.¹⁰

¹⁰ LPSR CVORA, F - 1367, apr.1, lieta 12, lpp.4.

[Handwritten signature]
 I. Kariņa

II

Dailes teātra Mazā ansambļa dokumenti nodoti valsts glabāšanā LCVVA ar 1947.gada 2.aprīļa Dailes teātra rakstu Nr.687.^I LCVVA veikta pirmā fonda apstrāde.

Ar 26.06.1986./30.07.1986. aktu par dokumentu pieņemšanu - nodošanu citam valsts arhīvam Nr.1/92 fonda dokumenti tika nodoti LPSR CVORA Literatūras un mākslas nodaļai.

1990.g. veikta fonda zinātniski-tehniskā pārstrāde. Izveidotas 82 lietas par 1934.-1940.gadiem, kas iekļautas aprakstā Nr.1. Lietas aprakstā sistematizētas pēc nomināli - hronologiskā principa.

No fondā esošajiem materiāliem teātra darbību raksturo izrāžu programmas, sezonasx pārskati par teātra darbību, izrāžu grāmata, sarakste par viesizrādēm, darbinieku saraksti, ieņēmumu grāmatas u.c. Fondā nav saglabāties pilns dokumentu sastāvs, it īpaši par 1934.-1937.g. - Rīgas Mazā teātra periodu.

Aprakstā Nr.1 iekļautajās lietās atrodas ziņas arī par citiem teātriem, biedrībām, organizācijām u.c.

Dokumenti par Dailes teātra Mazo ansambli ir saglabājušies LPSR CVORA 1367.fondā (Dailes teātris)² un LPSR CVKFFD arhīvā. Kinofonofoto dokumentu arhīvā saglabājušās fotogrāfijas no izrādēm: "Trīnes grēki" 1935.g.(attēlā L.Baumane)³, "Tīrelpurvs" 1936.g. (attēlā A.Ābele)⁴, "Mūžīgi vīrišķais" 1939.g. (attēlā A.Ābele un H.Vazdiks)⁵.

Dailes teātra Mazā ansambļa programmas un afišas, iespējams, glabājas Latvijas Valsts bibliotēkas Sīkdarbu nodaļā.

Fonda lietas ir katalogizētas.

- 1 LPSR CVORA F-497, fonda lieta
- 2 LPSR CVORA F-1367, 1.apr., 12.,13.1.
- 3 LPSR CVKFFDA, inv.Nr.111401 - H, I 4e5
- 4 Turpat, inv.Nr.111851 - H, I 4e5
- 5 Turpat, inv.Nr.111852 - H, I 4e3, inv.Nr.124633 - H, I 4e3

Priekšvārdu sastādīja:

vec. arhiviste

I.Kursiņa

9/108
47/502
64/427

6

УТВЕРЖДЕНО
 протоколом ЭПК ЦГАОР
 Латвийской ССР
 от 28.03.90. № 21

Nr. p.k.	Lietu virsraksti	Galējie dati	Lapu skaits	Piezīmes
1	2	3	4	5
1.	Pārskats par Rīgas Mazā teātra darbību 1934./35.g.sez.		15	
2.	Tas pats 1935./36.g.sez.		6	
3.	Tas pats - Dailes teātra Mazā ansambļa 1937./38.g.sez.		41	
4.	Tas pats 1938./39.g.sez.		49	
5.	Tas pats 1939./40.g.sez.		58	
6.	Tas pats, Melnraksti 1937./38; [1938./39.] g.sez.		16	
7.	Pārskats par Rīgas Mazā teātra izrāžu ieņēmumiem un izrāžu apmeklētāju skaitu	[1935.]	16	
8.	Tas pats	[1936.]	21	
9.	Mēģinājumu un izrāžu grāmata	01.10.38.- 03.06.40.	74	
10.	Rīgas Mazā teātra reklāmas lapa un Rīgas priekšpilsētu karte ar atzīmētām teātra viesizrāžu vietām.	b/d	3	
11.	Zemnieku drāmas teātra, biedrību, klubu, skolu u.c. zāles plāni ar sadalījumu pēc vietu cenām.	1934., 1936. b/d	53	
	lp.51 - ielūgums uz Rīgas Mazā teātra sezonas atklāšanas izrādi 1936.gada 30.septembrī			
12.	Dailes teātra Mazā ansambļa programmas 1937./38.g.sez.		9/108	
13.	Tas pats 1938./39.g.sez.		47/608	
14.	Tas pats 1939./40.g.sez.		64/427	
15.	Rīgas Mazā teātra izrāžu programmas 1935./36.g.sez.		6	
16.	Tas pats 1936./37.g.sez.		23	
17.	Tas pats Dailes teātra Mazā ansambļa 1937./38.g.sez.		32	

Закаталогизировано

1	2	3	4	5
18.	<i>Dailes teātra</i> Mazā ansambļa izrāžu programmas 1938./39.g.sez.			39
19.	Tas pats 1939./40.g.sez.			53
20.	Dailes teātra Mazā ansambļa izrāžu preses atsauksmju noraksti.	[1938./39.]		4
21.	Dokumenti par Dailes teātra Mazā ansambļa viesizrādēm Igaunijā 1939.g.maijā (recenziju noraksti, kvītis u.c.)			34
22.	Lugu eksemplāru saraksti	[1938./39.]		5
23.	Sarakste ar Rīgas prefektūru par atļauju izsniegšanu teātra izrāžu sarīkošanai.	1934./35.		122
24.	Tas pats	1935./36.		159
25.	Tas pats	1936./37.		123
26.	lp. Nr.26 otrā pusē Pārdaugavas teātra izrādes programma			Закаталогизировано
27.	Tas pats	1937./38.		87
28.	Tas pats	1938./39.		77
29.	Tas pats	1939./40.		67
30.	Sarakste par Rīgas Mazā teātra viesizrāžu sarīkošanu u.c. jautājumiem.	1934./35.		2
31.	Tas pats	1936./37.		6
32.	Tas pats Dailes teātra Mazā ansambļa I sēj.	1937./38.		148
33.	Tas pats II sēj.	1938.g. aug.-dec.		237
34.	Tas pats I sēj.	1939.g. janv.-maijs		165
35.	Sarakste par Dailes teātra Mazā ansambļa viesizrāžu sarīkošanu u.c. jautājumiem. I sēj.	1939.g. jūnijs-dec.		249
36.	Tas pats II sēj.	1940.g. janv.-maijs		153
37.	Sarakste ar bērnu namiem, skolām u.c. par brīvvietu ierādīšanu uz Dailes teātra Mazā ansambļa izrādēm	05.10.39.- 05.06.40.		8

1	2	3	4	5
37.	Sarakste ar valsts iestādēm un sabiedriskām organizācijām par saimnieciskiem jautājumiem.	22.12.37.- 15.12.39.	15	
38.	Rīgas Mazā teātra un Dailes teātra Mazā ansambļa inventārie saraksti.	1934./35., 1938.	10	
39.	Dailes teātra Mazā ansambļa lugas "Seši mazi bundzinieki" inventārais saraksts.	b/d	1	
40.	Rīgas Mazā teātra likvidācijas komisijas sarakste par Fr.Gulbja autora honorāru.	28.09.1938 - 6.10.1938.	2	
41.	<u>Grāmatvedība.</u> Rīgas Mazā teātra darbinieku- apliecību saņēmēju saraksts 1934./35.g.sez.		1	
42.	Rīgas Mazā teātra darbinieku saraksti	1934.- 1936.	5	
43.	Latvijas skolotāju slimo kasei iesniegtie Rīgas Mazā teātra darbinieku saslimšanas pieteiku- ma un atteikuma taloni.	14.09.35.- 21.11.36.	13	
44.	Eduarda Prinduļa pensijas lieta.	05.04.35.	1	
45.	Rīgas Mazā teātra algas izmaksas saraksti un honorāra izmaksas lapas. Darbiniekiem izmaksātas ceļa naudas saraksts.	1934.	57	
46.	Tas pats	1935.	195	
47.	Tas pats lp.Nr.148 otrā pusē - Pārdaugavas teātra programma.	1936.	251	
48.	Tas pats Dailes teātra Mazā ansamb- ļa I sēj.	1937.g. sept.-dec.	23	
49.	Tas pats II sēj.	1937.g. janv.-apr.	172	
50.	Tas pats III sēj.	1937.g. maijs-dec.	263	
51.	Dailes teātra Mazā ansambļa algas izmaksas saraksti un honorāra iz- maksas lapas I sēj.	1938.	90	
52.	Tas pats II sēj. Izmaksātās papildus atlīdzības saraksts par 1937./38.g.sez.	1938. sept.	96	

Сакотологическое

Хранить _____
 на _____ листках _____
 Окончено _____
 Начато _____

Фонд № _____
 Описание № _____
 Дело № _____

1	2	3	4	5
53.	Daiļes teātra Mazā ansambļa algas izmaksas saraksti un honorāra izmaksas lapas. I sēj.	1939.	99	
54.	Tas pats II sēj. <i>sept.-jūnij.</i>	1939. sept.-jūn.	117	
55.	Tas pats I sēj.	1939.g.aug.- 1940.g.aug.	335	
56.	Tas pats ar piezīmēm II sēj.	- " - 1935.g.nov.	77	
57.	Rīgas Mazā teātra darbinieku algu un honorāru izmaksas grāmata	1935. 1937.g.febr.	23	sakārtots alfabēta kārtībā
58.	Tas pats	1937./38.	18	
59.	Daiļes teātra Mazā ansambļa honorāru grāmata	1938./39.	12	
60.	Daiļes teātra Mazā ansambļa volontieriem izmaksāto atalgojumu grāmata	1939./40.	23	
61.	Daiļes teātra Mazā ansambļa izrāžu ieņēmumu grāmata.	1937.g.sept.- 1938.g.jūn.	16	
62.	Tas pats	1939.g.sept.- 1940.g.jūn.	9	
63.	Izrāžu ieņēmumu norēķini I sēj. <i>1934/35.g. uz.</i>	1934.g.okt.- 1935.g.febr.	113	
64.	Tas pats II sēj.	1935.g. marts-aug.	101	
65.	Tas pats I sēj. <i>1935/36.g. uz.</i>	1935.g.okt.- 1936.g.marts	156	
66.	Tas pats II sēj.	1936.g. febr.-marts	133	
67.	Tas pats I sēj. <i>1936/37.g. uz.</i>	1936.g. sept.-dec.	205	
68.	Tas pats II sēj. lp.Nr.63,64 Ventspils Latviešu teātra izrāžu programmas	1937.g. janv.-maijs	218	
69.	Tas pats <i>1937/38.g. uz.</i> lp.Nr.54,56,106 Daiļes teātra Mazā ansambļa izrāžu programmas	1937.g.sept.- 1938.g.maijs	108	
70.	Daiļes teātra Mazā ansambļa ieņēmumu grāmata.	1939.g.sept.	2	

SAKĀRTOTS ALFABĒTISKĀ KĀRTĪBĀ

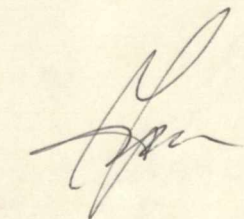
1	2	3	4	5
71.	Dailes teātra Mazā ansambļa abonētu ieņēmumu grāmata.	1937./38., 1938./39.	20	
72.	Rīgas Mazā teātra izdevumu grāmata.	01.09.38.- 09.10.38. <i>1939.g. janv.</i>	5	
73.	Tas pats Dailes teātra Mazā ansambļa.	1938./39.	83	
74.	Tas pats	1939./40.	39	
75.	Rīgas Mazā teātra kases grāmata.	1934.g.sept.- 1935.g.nov.	42	
76.	Tas pats Dailes teātra Mazā ansambļa.	1935.g.dec.- 1937.g.febr.	97	
77.	Tas pats	1937.g. febr.-jūn.	53	
78.	Dailes teātra Mazā ansambļa žurnāls - virsgrāmata	1937./38.	94	
79.	Tas pats	1938./39.	23	
80.	Tas pats	1939./40.	23	
81.	Kvīte, līgums, orders u.c.	21.04.38.- 07.01.39.	4	
82.	Iepriekšējais pārstrādātais apraksts.	1959.	3	

Šajā aprakstā ir 82 (astoņdesmit divas) lietas no Nr.1 līdz Nr.82.

Aprakstu pilnveidoja:

I kat.arhīvistē

I.Kursiša

11. 12. 89.

PĀRBAUDĪTS
 2009.g. "13." okt.
 [amats] [paraksts]

Хранить _____
 на _____ листях _____
 Окончено _____
 Начато _____

1	2	3	4	5
101	1937.g. okt.	1937.g. okt.	101	
151	1937.g. okt.	1937.g. okt.	151	
152	1937.g. okt.	1937.g. okt.	152	
153	1937.g. okt.	1937.g. okt.	153	
154	1937.g. okt.	1937.g. okt.	154	
155	1937.g. okt.	1937.g. okt.	155	
156	1937.g. okt.	1937.g. okt.	156	
157	1937.g. okt.	1937.g. okt.	157	
158	1937.g. okt.	1937.g. okt.	158	
159	1937.g. okt.	1937.g. okt.	159	
160	1937.g. okt.	1937.g. okt.	160	
161	1937.g. okt.	1937.g. okt.	161	
162	1937.g. okt.	1937.g. okt.	162	
163	1937.g. okt.	1937.g. okt.	163	
164	1937.g. okt.	1937.g. okt.	164	
165	1937.g. okt.	1937.g. okt.	165	
166	1937.g. okt.	1937.g. okt.	166	
167	1937.g. okt.	1937.g. okt.	167	
168	1937.g. okt.	1937.g. okt.	168	
169	1937.g. okt.	1937.g. okt.	169	
170	1937.g. okt.	1937.g. okt.	170	
171	1937.g. okt.	1937.g. okt.	171	
172	1937.g. okt.	1937.g. okt.	172	
173	1937.g. okt.	1937.g. okt.	173	
174	1937.g. okt.	1937.g. okt.	174	
175	1937.g. okt.	1937.g. okt.	175	
176	1937.g. okt.	1937.g. okt.	176	
177	1937.g. okt.	1937.g. okt.	177	
178	1937.g. okt.	1937.g. okt.	178	
179	1937.g. okt.	1937.g. okt.	179	
180	1937.g. okt.	1937.g. okt.	180	
181	1937.g. okt.	1937.g. okt.	181	
182	1937.g. okt.	1937.g. okt.	182	

Фонд № _____
 Описание № _____
 Дело № _____

Vecie Nr. Jaunie Nr.

F - 497 "Dailes teātra Mazais ansamblis"

Lietu Nr. pārvedumu tabula

Vecie Nr.

Jaunie Nr.

aparakstu Nr.

Lietu Nr.

aparakstu Nr.

Lietu Nr.

1

2

3

4

1

1

1

78

2

79

3

80

4

45

5

46

6

47

7

49,52

8

50

9

52

10

54

11

56

12

57

13

58

14

59

15

60

65,66,67,68

3,6,22,37,38,69

4,5

3,4,5,20

63,64,65,66

1,2,38,44

7

8

61

62

71

46,75

27

43,76

28

PĀRBAUDĪTS

paraksts

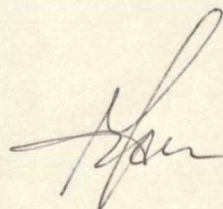
Хранить на Окончено Нагато

Фонд №
Опись №
Дело №

Vecie Nr.			Jaunie Nr.		
F Nr.	aprakstu Nr.	lietu Nr.	F Nr.	aprakstu Nr.	lietu Nr.
	1	29		1	77
		30			70
		31			72
		32			73
		33			74
		34			23,24,25,26,36
		35			25,26,27,28
		36			10,21,30,31,32,33
		37			32,33,40,41,42,81,80,81,
		38			34,35 34,35
		39			29,30,31,34,35,37,
		40			39,81
		41			2, 11, 21
		42			12,13,14,15,16,
					17,18,19
					9, 37
1367	1	61	497	1	21
	2	27			13
	3	91			48
		92			51
		93			53
		94			55
497	1	7	1367	3	76
		18	1367	1	99, 99a

Tabulu sastādīja:

I kat. arhiviste

I. Kursiša

M. 12. 89.

Ģajā lietā sarunmēģelis un iestātes
12 (divpadsmit) lappas.

14.03.1990.

nod. vad. Stollars